

Stockholm 2016-05-16

Miljö-och energidepartementet
103 33 Stockholm

Synpunkter på Energimarknadsinspektionens rapport Slopad schablonavräkning för timmätta kunder? (M2016/00533/Ee)

Branschföreningen Oberoende Elhandlare (OE) vill härmed lämna sina synpunkter på Energimarknadsinspektionens (Ei) rapport.

Sammanfattning

Oberoende Elhandlare anser att frågan om att öka efterfrågefleksibiliteten är central för en väl fungerande prissättning med en ökad andel väderberoende (intermittent) elproduktion. Den förenklade avräkningen utgör ett effektivt hinder för att elhandlare aktivt ska erbjuda timpris avtal, eftersom man inte avräknas på samma sätt som man prissätter till kund. Det innebär att ju bättre elhandlarna är på att få kunderna att styra sin förbrukning desto mer riskerar man.

Avtal om timavräkning är mest gångbart för kunder som önskar påverka sin energikostnad genom att styra om sin förbrukning. Med hjälp av teknisk styrutrustning kan de säkra att merparten av konsumtion sker när kostnaderna är som lägst.

När dessa kunder avräknas enligt profilkompensation (förenklad avräkning) så får elhandlaren en annan kostnad än den kostnad kunden får betala. Om däremot avräkningen hade varit enligt huvudprincipen timsvis så hade avräkningen för elhandlaren blivit densamma som avräkningen mot kunden.

Då den förenklade avräkningen innebär att avräkningen för elhandlaren inte är densamma som för kunden så innebär det att elhandlaren inte är villig att marknadsföra avtal som styr mot att kundens efterfrågefleksibilitet ökar. Att slopa den förenklade timavräkningen skulle därför undanröja ett stort hinder för ökad efterfrågefleksibilitet eftersom det med stor säkerhet innebär att elhandlaren då får incitament att sälja ”efterfrågans styrda” avtal. Och få kunderna att styra sin förbrukning. Vi kan konstatera att det är kostnadsdrivande för elhandlaren med den förenklade avräkningen. Timsvis mätning och avräkning ger dessutom en generellt lägre risk för elhandlaren, vilket borgar för att den typen av avtal kommer att marknadsföras i stor utsträckning.

Förutom ovan nämnda huvudargument uppstår även en periodiseringsproblematik då profilkompensationen kommer i samband med kvarkraftsavräkningen utan att den för den delen har en direkt koppling till kvarkraftsvolymererna för de aktuella företagen, eftersom den i stor utsträckning bestäms av skillnaden mellan profilen för nätet och profilen för elområdet. För elhandlaren är det mycket svårt att säkerställa att profilkostnaden är korrekt hanterad.

För nätägaren kan det däremot finnas en fördel med den förenklade avräkningen till följd av att nätägaren då inte behöver göra kvalitetskontroller på daglig basis.

Många nät har dock valt ”riktig” timavräkning då de slipper att räkna dubbla förbrukningsprofiler och att belastningen av att samla in och skicka alla timvärden i klump en gång per månad är väl så stor som att skicka värdena dygnsvis.

OE anser att sloandet av de förenklade avräkningsbestämmelserna bör genomföras så snart som möjligt. Vi ser att ett ikraftträdande av de nya bestämmelserna kan införas sex månader efter det att den nya mätförordningen beslutats. Vi ser därför att reformen bör kunna träda i kraft den 1 juli 2017.

Synpunkter på Ei:s utredning

Oberoende Elhandlare är positiva till den utförliga analys som Ei gjort av denna angelägna fråga och problematiken med schablonavräkningen för timmätta kunder. Vi finner också att Ei:s slutsatser och förslag är helt in linje med vår uppfattning.

Vi delar uppfattningen att efterfrågefleksibilitet är central för att tillsammans med flexibel produktion och lagring balansera förbrukning och produktion av el. Vidare att en effektivare användning av produktionsresurserna medför effektivitetsvinsterna på dagen-föremarknaden och bidrar till att minska risken för effektbrist samt att reducera nätförluster.

Vi delar också uppfattningen att de förenklade avräkningsbestämmelserna, där nätföretagen har möjlighet att tillämpa månadsvis avräkning enligt schablonmetoden för sina timmätta kunder, är ett effektivt hinder för att kundernas pris känslighet kommer med i prisbildningen.

Vi kan vidare konstatera att schablonavräkningen av timmätta kunder i praktiken utgjord ett effektivt hinder mot avtal med timmätning för hushållskunder. Schablonavräkningen för timmätta kunder innebär att elhandlarna blir kompenserade för de timmätta kundernas avvikelse från elområdets schablonförbrukningsprofil långt i efterhand genom en profilkompensation, som beräknas av Svenska kraftnät per balansansvarig och elområde. Profilkompensationen är dock inte transparent ur flera hänseenden och innebär i praktiken att få elhandlare erbjuder sina hushållskunder avtal med timmätta värden.

Vi delar därför Ei:s slutsats att:

”Timmättningsreformen som genomfördes 2013 var efterfrågedriven i den mening att den byggde på att kunderna frivilligt skulle byta till elavtal som krävde timmätning. Förhoppningarna inför reformen var höga och Ei uppskattade att 60 000 kunder skulle byta till timprisavtal per år. Förväntningarna har dock inte infriats och det är i nuläget ytterst få elanvändare som har tecknat timprisavtal. Många elhandlare är obenägna att marknadsföra timprisavtal eftersom de menar att förenklingen med två avräkningsformer inte är transparent och leder till ökade risker. Ett standardiserat och mer transparent avräkningsförfarande borde därför leda till ett ökat utbud av konkurrenskraftiga produkter kopplade till timpriser. Ei gör därför bedömningen att ett slopande av de förenklade avräkningsbestämmelserna kommer att resultera i en snabbare anpassning till timprisavtal jämfört med dagens nivåer.”

Vi delar också uppfattningen att de förväntade nyttorna av att slopa förenklingen överstiger de merkostnader som ett nyare mätsystem (30 kronor per mätsystem och år) har för att hantera dygnsvis timavräkning. Vi menar att ett standardiserat avräkningsförfarande med dygnsvis timavräkning kommer att göra marknaden för timprisavtal mer transparent och att kommer att medföra ökade möjligheter för renodlade elhandlare att erbjuda konkurrenskraftiga avtal med timmätta värden med samma förutsättningar som en elhandlare med ett vertikalt integrerat balansansvar eller en elhandlare som befinner sig i samma koncern som det aktuella nätföretaget.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell

Bo Lindörn